

Monumentenzorg

1e Afd.nr.3398

04.03.75

381/A995

Borger, N.H.Kerk, verbouwing.

17 maart 1975.

Aan

het College van Gedeputeerde Staten

van DRENTHE.

De N.H.Kerk te Borger is gebouwd in 1826 op de plaats van een bouwvallig geworden voorgangster en tegen de vermoedelijk veertiende-eeuwse toren. De kerk is een beschermd monument.

Het gebouw is een typisch en mijns inziens zeer geslaagd voorbeeld van vroeg negentiende-eeuwse kerkbouw. Bij uiterste eenvoud is gezocht naar een harmonische verschijning doorzorgvuldige afweging van de verhoudingen. Het is daardoor een stuk architectuur van een zo vanzelfsprekend karakter dat men in de fout zou kunnen vervallen, de kwaliteiten van deze kerk over het hoofd te zien.

Aan dit gevaar is de ontwerper van het thans ingediende plan niet ontkomen. Zijn gehele visie op het gebouw getuigt van een volstrekt onbegrip voor de kwaliteiten van deze architectuur.

De vensters, regelmatig geplaatst, scanderen in een rustig ritme, samen met de steunberen de gevels. Zes van deze ramen wil men naar onderen openbreken, met handhaving van de oude vensters. Het gat onder het oude raam wordt voorzien van een teruggeplaatste glaspui. De nu niet meer op metselwerk liggende natuurstenen onderdorpel van het oude raam moet met kunst en vliegwerk worden "zwevende" gehouden.

Het exterieur van de kerk zal door deze ingreep zijn waarde als monument geheel verliezen.

In het interieur van de kerk is de schade die men wil aanrichten zo mogelijk nog groter. Ik noem de volgende punten:

1. De vernauwing van de ruimte door zinloze naar binnen stekende muurtjes, die de muren dikker moeten doen schijnen, omdat men meer beslotenheid wenst; dit is in tegenspraak met de tegelijk beleden wens naar meer openheid;
2. De betonvloer, die over de oude vloer en de historisch belangrijke zerken zal worden heengestort. Wel moeten deze zerken eerst met plastic worden afgedekt, vermoedelijk opdat ze later nog weer eens "opgegraven" kunnen worden;
3. De verknoeiing van de orgelgalerij en de ruimte daaronder (schotten, ommetselde wenteltrap, nieuwe kolommen enz.);
4. Het maken van een "tunnel" onder de kerkvloer door, veel te dicht bij de torenfundatie;
5. Het omkokeren van de ijzeren trekstangen in het gewelf, zodat in schijn balken worden gevormd, een in de horeca-sector voor "Dud-Hollandse" kroegen veel toegepast procedé.

Uit het gehele project blijkt een volstrekte onmacht om dit object te benaderen met de liefde en omzichtigheid die het verdient.

Volgens mij verstrekte mededelingen zijn de plannen met motivering in Uw bezit, zodat ik deze thans niet bijvoeg.

Gaarne geef ik U in overweging, aan de Minister van C.R.M. te berichten, dat U het onderhavige plan op de hierboven vermelde gronden volstrekt verwerpelijk acht.

De directeur,

(Corneille F. Janssen.)

Bijlage: Kantb. met bijlagen.